

Reikalinga...
ATSISĀUKIMAS!
LIETUVES
KAREIVIŲ MOTINAS
VEŽAMOS SPALIŲ MĒNESI

Štai jau artėja laikas vežti...
 ...Ta kelionė į Washingtoną...
 ...Kad yra nušalyta, petičijas...
 ...Lietuvos nepriklausomybei...
 ...Lietuvių Motinų Delegacija...
 ...Lietuvių motinų kurios iš...
 ...savo sunus kariauti už teigiamą...
 ...ir mažų tautų laisvę...
 ...Motinų karių vyrai perka...
 ...savo bonus ir savo sunkiu darbu...
 ...karo ginklus prieš...
 ...priešėjimui teisingai taikai...
 ...patalpų įsteigti.

Electric Co.
 WORCESTER, MASS.
 HEAP AND ISHT...
 ALIS SUBVIZIJŲ...
 mir S. Michal...
 15 VERNON ST...
 OFISO VALAN...
 ki 4 ir 7 iki 8...
 TEL. 5-8862

Sanitary
 hirt Laundry
 NITARIJKA...
 LYTOJAI IR...
 am, proslam...
 inius; unifor...
 utinius drabužius...
 s daiktus.
 JONA PAKR...
 JONA MAIOR...
 barbas Gvarant...

MRS. ONA BIEŽIS,
 3241 West 66 Place,
 Chicago, Illinois

LIETUVIŲ KAREIVIŲ
 MOTINŲ KOMISIJA:
 Biežienė, Chicago, Illinois
 Stefanija Douvan — Čiurlionytė,
 Detroit, Mich.
 Rypatija Yčienė — Žiurienė
 Cleveland, Lakewood, O.

Bulgarija Arti Prie
 Paliubų
 LONDON, rugs. 28 d. —
 Turkijoje platinosi gandai,
 kad Bulgarija priėmė anglų
 komandierių taikos pasiūlymus
 ir bėgų kelių sekančių
 dienų pasirašys paliaubas,
 Cairo mieste. Vienok Vengrija
 pateko po dar stipresnės
 Vokietijos Kontrole,
 militariškai vyriausybei uždėdamas
 šią šalį.

Vokietija suspaudė Slovačiją
 militariška okupacija
 prieš - nacišką veikimą
 ir "svetimų" parašutis —
 atskridimą.
 Jau keturi Bulgarijos at-
 kovai įgaliojami Sofijos vy-
 ausybes pasirašyti paliaubas
 su Sąjungininkais at-



Nr. 40-tas Telefonas Dial 5-1094 WORCESTER, MASS., RUGSĖJO (SEPT.) 30-tą D., 1944 M. Telefonas Dial 5-1094 Vol. XXV

Rusu-Naciu Mušiai Del Rygos

NACIAI PASITRAUKIA IŠ PABALTIJOS KRAŠTŲ

LONDONAS, rugs. 28. — Rusų Raudonoji Armija dabar mušasi su vokiečiais del užėmimo Latvijos sostinės Rygos. Berlynas pripažino, kad Sovietų armija pradėjo ofensyvą, taikomą į vokiečių Rytų Prūsijos žemę. Trys bolševikų armijos iš

sigynimo linijas. Rusų armijos dabar siaučia Lietuvoje prie Rytų Prūsijos rubežiaus, į pietus nuo Nemuno upės, kur generolo Ivan D. Černiakovskio Trečioji Baltųjų Armija slenka šesupės link ir ženklina rubežių.

ALIJANTAI ALBANIJOJ

Roma, rugs. 27-tą d. — Alijantų karinės jėgos įžengė į Albaniją ir Jugoslavijos Adriatikos salas, plačiame fronte. Manoma, kad tai pradžia smarkaus ofensyvo prieš Vokietijos grūnanciją Balkanų imperiją, prigelbstint Raudonajai Armijai į rytus ir ryt-vakarūs, Dideli mušiai eina prie Albanijos ir Jugoslavijos pakraščiu, 400 mylių fronte.

Rugpūčio Mėnesy Pagaminta 7,939 Lėktuvai

WASHINGTONAS — Karo Gamybos Vadybos pranešimu, rugpūčio mėnesį pagaminta 7,939 lėktuvai, kas yra beveik tiek pat, kaip ir liepos mėnesį (8,000). Nuo birželio mėnesio sunkiųjų bombierių pagaminta 1,500 į mėnesį. Atkreipus dėmesį į faktą, kad 1941 metų gegužės mėnesį Baltieji Rumai išleido pirmuosius nurodymus, ragindami pagaminti po 500 lėktuvų į mėnesį, matoma, kokios pažangos atsiekta gamyboje. Karo Gamybos Vadyba pažymi, kad anuo metų pagaminimas 1,500 lėktuvų į mėnesį atrodė neįmanomas.

Londonas. — Anglų divizija iš apie 8,000 parašutinių, kuriuos atvežė lėktuvais į Olandiją netoli upės Lek, rugsėjo 17, su tikslu kad paimt Arnhem tiltą, kas saugoją kelią į platų lygumą, rytų link Berlyno; po savaitės susirėmimų su naciais, tik apie 2,000 grįžo į savo stovyklas.

PAKTAS LIECIA LIETUVOS TREČDALĮ

Maskva, rugsėjo 25-tą d. — Iš čia praneša, kad Lenkijos gyventojų mainymas su Sovietų Unija buvo padidintas, idant būtų pritaikintas Lietuvos trečdaliui. Sutartis panaši į tą, kuri jau bu-

vo pasirašyta su Ukraina ir Baltgudija, iš Sovietų respublikų; tos sutartis buvo pasirašytos Liubline Lenkijos Tautinio Išlaisvinimo Komiteto.

Jungtinės Valstijos ir Britanija Suteikia Didesnes Galias Italijai

Washington, D. C., rugsėjo 26. — Iš Baltųjų Namų sužinota, kad Prezidentas Roosevelt ir Premieras Churchill tarėsi per dvi dienas — rugs. 18-tą ir 19-tą d., Hyde Parke, N. Y. po jų susirinkimo Quebec, ir kad jie netikėtai svarstė apie po-karinis nusistatymus Europoje, bet sudarė planą del palengvinimo dabartinių suvaržymų ant Italijos ir uždėjimo daugiau atsakomybės Italijos žmonėms. Dvi svarbios šio tarimosi pasėkmės buvo tos, kad Alijantų Kontrolės Komisija bus vadina-

ma Alijantų Komisija ir Italijos vyriausybė bus pakviesta paskirti tiesioginius atstovus į Washingtoną ir Londoną. Alijantų kontrolės komisijai vadovauja generolai Sir Henry Maitland Wilson, kurs yra aukščiausias vadas Viduržemiam plote. Jai pavesta administravimas Italijos paliaubų sąlygų ir įvykdymas alijantų nusistatymo del Italijos. Sir Noel Charles yra paskirtas ambasadorius Italijai nuo Anglijos ir Alexander C. Kirk — J. V. ambasadorius Italijai.

KITA MIRTIES STOVYKLA - SOBIBUR

Maskva. — Jaunųjų Komunistų Lygos organas. Komsomolskaja Pravda, patalpino vieno Lenkijos piliečio jaunuolio W. B. Feinbergo pasakojimą apie vokiečių mirties stovyklą, Sobibur, Lenkijoje.

Šita stovykla, nors mažesnė kaip Maidanek, irgi netoli Liublino ir buvo vieta kur naciai nužudė šimtus tukstančių žmonių. Nužudymo būdai buvo taipgi panašūs ir vokiečiai eksportavo drabužius, batus, taipgi plaukus ir riebalus nuo aukų kūnų.

Šitas jaunuolis sakė, jog jisai buvo kalinys stovykloje septyniolika mėnesių, bet jam pasiėkė pabėgti spalio mėn., 1943 metais laike sukilimo, planuoto sovietų karaliniū. Anot Feinbergo, buvo trys atskiri skyriai Sobiburo Stovykloje. Du skyriai buvo del dirbančių kalinių, kurių paprastai buvo apie 300 nuolatos, o trečias skyrius buvo del žudymų, del ko atva-

žiudavo apie aštuoni iki dešimt traukinių su 800 ar 1,000 žmonių kasdien. "Vieną dieną birželio mėn., 1943 metais, mačiau iš Bialystoko (Baltstogės) traukinį atėjusį pripildytą su žmonėmis, kiek tik tilpo." Feinberg pasakojo reporteriams. "Traukinių buvo žmonių, kurie jau buvo numirę, ir mirštantieji. Jie negavo nė valgio nė vandens laike kelionės. Ne tik mirusieji, bet ir gyvieji buvo apipilti kalkėmis. "Mačiau kaip vokiečiai pakėlė vaikus numetė juos ant žemės, paskui spardė. Mačiau kaip žmonės be apsigynimo buvo pakikti laukiniams žvėriams sudraskyti. Musų stovykloje buvo bausis žudikas, vardu Bokseris, iš Berlyno, kurs su vienu lazdos smugiu galėjo užmušti žmogų ir jis del to didžiudavo. Kitas vokiečias vežikas, vardu Povilas, buvo specialistas — su vienu kirvio kirčiu nukirsdavo galvą, rankas ar kojas. Feinbergas nebuvo įžengęs į trečią stovyklos dalį, bet visi kaliniai kalbėdavosi tarp savęs apie jį ir visi gerai žinojo. Jisai sakė: "vokiečiai žudydavo apie 1,800 žmonių ant syk, po suvarymo jų į vieną didelį pastatą — būdinką, kurs buvo užlpyptas, ir į kurį nuodingos dujos buvo įleista. Vokiečiai žiūrėjo per stiklą ant stogo, ir kada nuodai atliko savo darbą, jie pasuko rankiena, grindys atsidarė ir automatiškai kunai nukrito į sklepą, kur paskui buvo sudėti į vežimus. Per ilgą laiką, vokiečiai kunus užkasdavo masiniuose kapuose, netolimoj girioj, bet 1943 metų pabaigoj, jie pradėjo deginti didelėje krematorijoje atvirame lauke. Kasdien tukstančiai lavonų buvo sudėginti. Liepsnos kildavo aukštai iki dangaus. Kvapas buvo toks, kad nebuvo galima nė valgyti nė kvėpuoti. Daug sykių, žmonės buvo sudėginti gyvi."

Feinbergas pasakojo apie pabėgimą spalio 14, 1943 metais, kada 400 asmenų pabėgo po užsiminimui daug vokiečių sargų ir viršininkų. Jisai sakė, kad vokiečiai juos sekė ir gaudė pakol didžiūmą nesugavo. Tiktai 50 asmenų pabėgo su gyvastimi. Po šito įvykio, Feinbergas sakė, kad vokiečiai uždarė stovyklą ir sunaikino visus jos ženklus.

UŽPUOLIMAI ANT LONDONO JAU PASIBAIGĖ

London, rugsėjo 7-tą d. — Duncan Sandys, Karo Kabineto Komitto pirmininkas, kurio užduotis buvo surast budų šalies apsaugojimui nuo skrendančių bombų, pranešė kad kariavimas Londone užsibaigė, nors dar gali būti keli pakutiniai šuviai. Namų Apsaugos ministerija ankščiau jo pranešimo, paskelbė kad užtemdinimai, kurie buvo Anglijoj per penkis metus užsibaigė rugsėjo 17-tą dieną ir kad beveik užsibaigė gaisrų tēmytojų darbas.

Per 80 dienų tęsėsi skrendančių bombų užpuolimai ant Londono, ir pietinės Anglijos dalies, suvirš 8,000 bombų buvo pasiusta, bet 46 nuošimčių buvo nušauti ir nepasiekė savo tikslo; 29% pasiekė Londono apylinkes ir kitas 25-tas nuošimtis paklydo. Iš 8,000 skrendančių bombų, 2,300 perėjo ir delto žuvo 5,000 žmonių; sužeista 14,000; 17,000 namų sunaikinta, 800,000 sugadinta. Britų ir Amerikonų orlaiviai nume-

tė virš 112,000 tonų bombų ant tų skrendančių bombų siuntimo pastatų, gi tas kainavo 2900 lakunų, ir 450 lėktuvų. Su aptemdinimo užbaigimu, bus sumažinta trafiko nelaimės, kurių buvo 588,742 nuo to laiko, kada karas prasidėjo.



KAIP ALIJANTAI APSUPA VOKIETIJĄ
 NEW YORK — Naciai visur visoje Europoje bėga atgal į savo žemę, į tą juoda plotą, kaip Vokietija buvo 1939 metuose. Alijantai supa Vokietiją iš visų pusių: Amerikos kareiviai veržiasi į Vokietiją per Stuttgart ir Strasbourg; (1.) britų - kanadiečių kareiviai per Holandiją; (2.) sovietai veja nacius iš Lenkijos, Baltikos salų ir Rytų Prūsijos; (3.) rusai susijungė su Jugoslavijos patriotais atkirto Balkanus; (4.) alijantų progresas Italijoje susijungia su veiksmis pietinėj Prancuzijoje ir Jugoslavijoje.

LIETUVIAI AMERIKOJ

Tautinių Grupių Išskilmės Ir Bazaras Spalio 10 Lietuvos Diena

BALTIMORE, MD. — Su- judo, sukruto Marylando tautinės grupės. Rengia milžinišką įvairių tautų parengimą, kuris prasidės spalio 8 ir baigsis 12. Bus didelės išskilmės ir bazaras. Pelnas to parengimo yra skiriamas Garbės Sarašui (Honor roll), kuris bus įrengtas Preston Gardens aikštėje. Garbės Saraše tilps vardai vyrų ir moterų iš šios valstijos dalyvavusių šiame kare.

Sekmadienį, Spalio 8, Fifth Regiment Armory, prasidės ceremonijos. Tai bus Marylando diena. Lietuvos diena bus spalio 10, toj pačioj Armory (kurioj bus ir visų kitų tautų parengimai). Dalyvaus Lietuvos pasiuntinis, pulk. Povilas Žadeikis. Programą teiks šv. Alfonso Mokyklos vaikučiai ir "Dainos" choras. Bus paroda Lietuvos audinių, kurie tilps Lietuviškoj Pirkioj, kuri ypatingai tam tikslui pastatyta.

Šia proga yra rengiamas didelis visų tautinių grupių spaudžintas programos. Jame tilps visi parengimo darbai ir kožnos dalyvaujančios tautos istorijos bruožai

Gubernatorius O'Connor ir Baltimorės Mayoras McKeldin proklamacijomis paskelbs dienas nuo spalio 8 iki 12-tos kaip Jungtinių Tautų Tautinių Grupių ir Bazarą Savaitę, ir pažymės dienas kuriose kokių tautų parengimai įvyks.

Tam darbu yra sukurtas didelis komitetas iš visuomenės veikėjų ir tautinių grupių atstovų. Lietuvos komitetą vadovauja kun. dr. Liudas Mendelis ir Baltimorės Lietuvių Draugijų Tarybos pirmininkas, p. Antanas Miceika.

Jiems gelbsti didelis komitetas susidedantis iš visų Baltimorės lietuvių draugijų ir organizacijų atstovų. Visi, be skirtumo pažiūrų, dirba šiame dideliame darbe.

Jonas Kairys rupinasi pas-

tatymu Lietuviškos Pirkios. V. Višinskas vadovauja rinkime skelbimų į programą.

Vyrai ir moters, seni ir jauni, visi dirba.

Visi yra raginami įsigyti tikiety šiam parengimui, kaina \$1.00.

Tegul suaidi mūsų daina. Lai išgirsta ją ir tie kurie dar negirdėjo. Lai mūsų darbais ir dainos padeda Amerikai ir Jungtinėms Tautoms sekmingai laimėti karą, ir lai pagelbsti pasiluiosuoti mūsų tėvų žemei, Lietuvai!

Pub. Kom.

PHILADELPHIJOS PASTABOS

SIO Miesto BALF SKYRIUS

Jau minėjau savo pastabose, kad SLA. 135 mūsų mieste savo susirinkime, laikytame rugsėjo 3 dieną, Lietuvos Muzikalėj svietainė, parinko tris narius suorganizuoti Bendro Amerikos Lietuvos Fondo skyrių. Išrinktiems nariams pasikalbėjus su esančio komiteto viršininkais, prieita prie vienodo supratimo, kad nėra reikalo organizuoti naują komitetą. Lietuvos gelbėjimo darbui, galima pavesti esančiam komitetui. Šis komitetas jau gyvuoja mūsų mieste, apie du metus ir yra žinomas kaip RAUDONOJO KRYŽIAUS IR KARO PERGALES KOMITETAS. Jo pasidaravimu, daug surinkta pinigų Raudonajam Kryžiui, o dar daugiau išparduota tarpe vietos ir apilinkės Lietuvos Karo Bonų, už kurių dalį nupirktas buvo didžiulis bombėris Lietuvos vardu. Šį komitetą sudaro beveik visos esančios mūsų mieste draugijos, parapijos, kuopos, klubai ir jį sieunia apie 100 atstovų. Apart narių komitetą sudaro sekami veikiant ir plačiai žinomi vietos Lietuvos judėjime asmenys:

Juozas Kavaliauskas — pirm., Kazys Žadeikis, Pranas Pukas, Jonas Grinius, Mrs. Agnes Roman, William Paschall (Poška), kun. J. Čepukaitis, kun. V. Martusevičius, kun. J. Valančius, Antanas Kanušis, Juozas Biržietis, Kristopas Zemaitis, Antanas Dzikas, Komitetas yra prisidėjęs Chester, Pa. ir Camden, N.J., artimų miestelių Lietuviai. Tai gi komiteto sudėtis yra gana stiprus, jo sastatas apima visus gerus lietuvius. Jam pradėjus veikti reikia tikėtis gerų pasekmių kaip jis atliko pirmesiuose savo darbuose. Šis komitetas rugsėjo 12-tą dieną turėjo susi-

rinkimą ir užmąnytą SLA. 135 kuopos sumanymą mielai ir vienbalsiai priėmė. Taigi nuo dabar šis komitetas įeina į BENDRO AMERIKOS LIETUVIŲ FONDO šeimyną, o mūsų mieste jis bus žinomas kaip BALF. skyrius.

Todel Philadelphiajos ir apilinkės, kaip Chester, Camden, Lietuvos, turi būti pasirengę rinkti draubžių ir pingiškių pagalbą nukentėjusiems lietuviams nuo karo, kaip tik komitetas paskelbs vaju.



DOVANŲ LAIMETOJA
Kinsman, Ohio — Paul E. Hutchins, 14 metų 4-H klubo narys su savo trijų metų karvute, kurią užaugino. Karvutės vardas Ruby Pontiac Ormsby ir ji kas metais laimėja dovanas.

IŠ WATERBURIO PADANGĖS

"Neviernas Tamošius" - Feljetonas

Tai buvo dar Caro laikas, Lietuvoje neturintingoje šeimoje augo "Tamošiukas", kiti vadino "Tamaška" ar gal "Kalamaška". Augdamas Tamošiukas mokslo negavo, mamytė prie ratelio kiek pramokino, tai Tamošiukui užteko. Kadangi Tamošiukas užaugo į pilną Tamošių, aš jį ir vadinsiu Tamošium. Jau karves ganyti buvo jam gėda, per didelį, apie kamps zulinėtis ir gėda buvo. Tad Tamošius atvyko Amerikon laimės ieškot.

Ar gyveno kur kitur ar ne, bet Waterbury Tamošius jau išgyvenęs buvo geroką skaičių metų. Jaunas budamas, turėdamas energijos, tiesa, centą prie cento dėdamas, jau "mašnoje", atsirado keli centai "juodai dienai." Tamošiusi sunkiai dirbant, atsargos centai dauginosi labai pamažu, tad jis jau šiek tiek daugiau buvo girdėjęs apie Ameriką, negu kuris tik "vakar" atvykęs. Tamošius užsیدėjo

"Šokių Mokyklą" — ir mokina šokti "grinorius." Šokino grinorius, bet šokino ir "grinorių" kišenės. Tamošius pats šokti nemokėjo, bet kam čia galvoj. Tamošius Šokių Mokykla nei vieno abiturijento neįleido, nei vienas šokt neįsmoko, paskui mokinosi kitur.

Šokių Mokykla pakėlė Tamošiaus "Juodos Dienos Fondą." Galop Tamošius ir kalvininkystės pramokė amerikoniškų stiliu ir vienam kitam tarpininkauja parduot, pirtk ukį ar namus. Ir taip iš visų kampu, Tamošius per jo kruopštumą plaukė tas milymas centas. Tamošius pamiršo bažnyčią, kad jam gerasis Dievulis tiek laimės suteikė gyvenime, išpažinties nėjo, augo centai, augo ir "nuodėmių maišelis." Tamošius netikėjo kad kunigėlis galėtų jam Dangų po mirties duot. Bažnyčia ir Kunigai, tai buvo Tamošiaus labai nemylimi.

dėjau, kaip nepasizadėsi tokį atminimą gavęs, bet su prakalba tai jau kitas dalykas. Tačiau pasizadu atlikti ir tą, nors gal ne taip gerai kaip kitados galėjau.

Z. Jankauskas

deju, kaip nepasizadėsi tokį atminimą gavęs, bet su prakalba tai jau kitas dalykas. Tačiau pasizadu atlikti ir tą, nors gal ne taip gerai kaip kitados galėjau.

Produkovimas Reikmenų Civiliams Priklauso Nuo Karo

Civiliai, kuriems rupi-produkovimas daugiau reikmenų, privalo apsipažinti su vardu Wm. Y. Elliot, kuris yra naujas direktorius Office of Civilian Requirements nes nuo jo priklauso koki daiktai ir kiek bus produkuojama civiliams.

P. Elliot pradėjo naujas pareigas ir jis pareiškė kad reikmenys civiliams nebus gaminami jeigu tas trukdys karo pastangą.

Gaminimas vieno svarbaus daikto — elektrinio proso — jau užtikrintas. Tikimasi, kad iki 1944 m. pabaigos, jį bus gaminama į 2,000,000 per metus. Jis spėjo kad visvien nebus gana išpldyti žmonių reikalavimus.

Dabartiniu laiku, p. Elliot praneša, kad jo ofisas kreipia ypatingą dėmesį į įvairias radio prietaisais, ypatingai radijams ant ukų.

P. Elliot praneša, kad gaminiams kudiški drabužių ir sunkesnių apatinių drabužių jau padidėjo.



Grazolė Po Darbo Valandų

Moderniškos merginos, kurios dirba fabrikuose pasirėdę praktiškai dažnai paslepia kokios jos gražios. Marilyn Tribolet, 19 metų, kuri dirbo Fruehauf kompanijoj 16 mėnesių rodoma išpanikame kostume, bet ji dirba nešiodama drabužius su ilgomis kelnėmis,

Išigijęs kiek cenbo, atsirado pas Tamošių ir razumo ir jausmų kibtis politikon. Anglišką politikon kibtis negalėjo, nes nesusikalbėjo, bet jam lietuviškai — žemaitiškai geriau sekėsi. Tuoj susipažino su Grigaičiu ir Bagočium, na ir tapo jis aklu tarnu jųj ideologijos. Tamošius tapo socialistėliu, Tamošius dėjo pastangas "pasirodyt" — jam nesisekė.

Kada Tamošius ateidavo kur j klubą, visi — "Sveiks Tamošiau! Tamošius "bartenderiui" sako, "Duok vyrams išsigert!" Vyrai geria ir giria Tamošių, kepures kelia į viršų. Kada Tamošius išėina per duris, tai Tamošiusi vyrai susukė kišenėse laikė spygas. Tamošius to nežinojo, jis jautėsi dideliu vyru. Tamošius prisirašė net prie kelių draugysčių. Tamošius norėjo, kad jį rinktų pirmininku, ar bent valdybon, negi eilinis narys Tamošius bus. Vyrai ir moterys, gerkit! Na, Tamošių valdybon kur nors įkša. Tamas džiaugėsi, ant susirinkimų ateidavo daug, bus gert nuo Tamošiaus! Tamošius savo "dvaisios vadams" raportuot galėdavo, kad jis turi didelės įtekmes draugijose. Tamošius vistiek negalėjo pakreipt dalykų, taip kaip jis nori, nesisekė. Kada visi gerdavo j jo sveikatą, tai jam net "Vado" pareigas žadėdavo, bet kada svarstydavo dalykus susirinkimuose, jis negalėdavo savaip padaryt, visi nesutikdavo su juo. Tamošius norėjo, kad jo vardas ir laikraščiuose skambėtų ir dar vienam kitam ir antausj per spaudą uždrožti. Rašyt Tamošius nemokėjo, jis žinodamas kad kas moka rašyt, netingi stikliuko už lupos užpilt, kad apie jį parašytų spaudon, nes jis nesitenkino, kad tik Waterburis apie jį žino. Jis norėjo, kad toli, toli visi apie jį žinotų.

"Naujienos" ir "Keleivis" tai jo laikraščiai; Grigaitis su Bagočium tai jo aukšti generolai. Bet Tamošiusi visvien nesisekė atgavinti mirusę Waterbury socialistų kuopelę, ir po šiai dienai ji neegzistuoja. Pasakutines prakalbas Tamošius Grigaičiu surengė Waterbury dar gerokai prieš karą, bet atėję Grigaičio pasiklausyt keli pokariniai "grinoriai," jo generolš sukritikavo. Jis nervavo, bet Grigaičio akyse, Tamošius pasirodė tik "beibukė" Waterbury, ir Grigaitis jau nuo to laiko Waterbury prakalbų nesakė.

Bet štai kaip Tamošius sumanė iškilti, apie porą metų prieš šį karą. Jis sumanė užiuot Sovietų Sąjungon ir padaryt ten savo tvarką, bet jo ten neįsileido, apėjo j ir be Tamošiaus. Tamas norėjo nuykęs Lietuvon pamokyt lietuvius kaip gyvent šiame pasauly, o pats užimt prezidento vietą, ha, ha....

Su savo nepadoriais svečio elgesiais, Tamošius peržengė inteligento ribas. Ir kada Tamošius paleido Lietuvoje Grigaitine smarvę, tai švarus Lietuvos gyventojai ne tik išvalė paleistą smarvę, bet ir dvokiantį Tamošiaus avilį iš Lietuvos lauk išspyrė. Tamošius sugrįžęs Amerikon Grigaičio akyse paaugo, na ir jis norėjo ne tik Sovietų Sąjungos išdėgt kurios nematė, bet išdėgt ir Lietuvos. Bet jis norėjo kad toli, daug kas girdėtų, "Lietuvių Vaizbos Rutas" Waterbury turėjo radijo puvsalandį, ir Tamošius norėjo oro bangomis dergti Lietuvą, bet jam nedavė oro bangomis nei "alio" pasakyt. Kur susėjimuose jis norėjo visa tulžį prieš Lietuvą išlėti, bet nieks jo neklausė, tad vyrai gerkit! Ir iki gėrė vyrai, tai iki to klausėsi. Tamošius nors tiek apsidžiaugė, kad jo nesamonių klausėsi.

Kada dabartinis karas užėjo. Tamas ir vėl panorėjo but didelės žmogus, nors jau ir esąs senelis. Bet bėda su juo, kur tik jis įlenda, tai vis Grigaitinė snarvę paleidžia, na ir visi šalinasi. Taigi, dabar liko Tamošius be pasekėjų, nes nieks už jį negeria. Dabar mat žmonės uždirba, tai už savo išsigeria. Lietuviškas veikimas dabar gerai Waterbury susitiprėjęs ir jis niekur neįsiskverbia į valdybos. Tad pradėjo gerintis vargonininkui Aleksui ir kunigėliams kurių per daugel metų jis neapkęntė. Sandariečiai sakė, kad Tamošius net išpažinties jau priėjo ir aukų yra suteikęs, kad tik jį priimtų pas save Aleksis ir kunigėliai po sparnu, bet jis dabar daugiausiai bėdos verčia ant sandariečių ir tautininkų, kad girdi jo visi nepasisekimai įvyko tik sandariečių ir tautininkų dėka ir jų spaudos. Na, jau tautiški laikraščiai tai "šlamštai" Tamošiaus akyse. Kada paklausiau Tamošiaus, ar tiesa kad išpažinties jis priėjo

ir neapkenčia sandariečių, ninkų ir pas Aleksį, atsakė, kad tai tiesa. Jis sakė: "Klerikalams ir triubų partijoms bet sandariečius ir tautininkus nugalėsiu."

Susivienijimo Seime viegi mošiu prezidentas davė pors nors tokią, kad perstatyti komisiją porą žmonių. Jis tės dideliu žmogum tokią legiją turėdamas "perstatyti" na, ir visų delegatų akyse rodė kokiu esąs. Vardų porą džių negali perskaiyt ir illyje jo budamas kitas jam gelbėjo perskaiyt vardus, bet Tamošius negalėjo kad jis tapo auka pajukol, gražių metelių Tamas prabėdė mokyklos nelankė, jis kad ir be mokyklos jis dano no. Daugiau negu tu ir al tu. Kiek jis veidkamas per savo gyvenimą energijos buvo, bet geram ir gražiui liui ir lietuviųbei naudos ne skatiką nepadarė, o dabar padarė lietuviškam dainai veiklai. Tikui kas dar šiaus nepažįsta, tai su ir neieškos, ir nematę jo pšio rašto jį žinot ir dabar laike gardžiai pasijuot "Neviernas Tamošius" vioki, kad jis arba Grigaitis Lietuvos Prezidentu. O bus Amerikos Lietuvos tai Tamošius tikisi "ir o kad Waterbury vadovauj tuvius, tai jau jo kasdienina, o kad už savo nepasisekus sandariečiams ir tautininkams pirtį iškurens, tai kalbos. Taigi "look out" reikia vaisko, gert bus šis generolas, karas priedariečius-tautininkus pLaikykitės!

Amerikos Lietuviskų Skaitytojų Žinai

Čia talpinam tų Amerikos Lietuviskų Skaitytojų vardai, kurie netik kad užsiim merouoja Amerikos Lietuviskų bet ir remia jį materijal beplatindami įzangos datus su skiriamomis nomis.

Štai tų mūsų skaitytojų vardai, kurie besidarbina mi del lietuviškos spaudos už išplatintus datus:

- J. Jackavicius—Thompson, Pa.
- J. Bačiūnas — Worcester, Ma.
- J. Valinčius — Worcester, Ma.
- M. Mathewson — Worcester, Ma.
- A. Gostautas — Worcester, Ma.
- S. Blukauskas — Athol, Ma.
- J. Krupavičius — Seabrook, N.H.
- F. Busnavage — Wilkes-Barre, Pa.
- S. Tatarunas — Hudson, N.H.
- T. Wilas — Meriden, Conn.
- M. Petraitis — New Haven, Conn.
- Z. Sprendžiūnas — Worcester, Ma.
- S. Vankavich — Worcester, Ma.
- A. V. Dailida — Worcester, Ma.
- A. Vankauskas — Sioux City, Iowa.
- A. Beržinskas — New Haven, Conn.
- J. Struckus — Worcester, Ma.
- J. Tamulis — Keene, N.H.
- A. Bilas — Detroit, Mich.
- A. Kuselis — Waterbury, Conn.
- Z. Juknis — Ontonagon, Mich.
- K. Balcius — Hartford, Conn.
- J. Leonavičius — Port Chester, N.Y.
- F. Kaleskas — Worcester, Ma.
- R. Latnuskienė — Boston, Mass.
- D. Valangevičius — Worcester, Ma.
- C. Balchunas—No. Brookfield, Mass.
- V. V. Stankis — Rochester, N.Y.
- A. Baranuskas — Worcester, Ma.
- J. Babraitis — Worcester, Ma.
- J. Augustavičius Worcester, Ma.
- M. J. Ambrose Worcester, Ma.
- F. Erikson — Worcester, Ma.
- Mrs. H. Chenia — Worcester, Ma.
- J. Kilmas — Worcester, Ma.
- J. Smolakis Worcester, Ma.
- A. Salinsvičius Worcester, Ma.
- M. G. Brooky Leicester, Mass.
- S. Puskuskas — Worcester, Ma.
- M. Zemaitis — Worcester, Ma.
- V. Prnt — Worcester, Ma.
- J. Degesius — Worcester, Ma.
- A. Roman — Worcester, Ma.
- A. Janušonis — Worcester, Ma.
- P. Rukšnaitis — Ashura, Mass.
- A. Pitulick — Worcester, Ma.
- A. Adomaitis — Worcester, Ma.
- A. Kuklerus — Worcester, Ma.
- T. Balchunas — Worcester, Ma.
- A. Kazliuka — Sheppard, Pa.
- Mrs. J. Smith — Worcester, Ma.

Amerikos Lietuviskų nistracija taria mūsų aciu visiems laikraščiu darbininkams už jų pagas kalbamū reikalavimus.

A.L. Administracija

THIS GRAND MEDICINE
made especially to relieve 'PERIODIC'
FEMALE PAIN

And Its Weak, Cranky, Nervous Feelings—
Take heed if you, like so many women and girls on such days suffer from cramps, headaches, backache, weak, nervous feelings, distress of "irregularities"—due to functional monthly disturbances.

Start at once—try Lydia E. Pinkham's Vegetable Compound to relieve such symptoms because this famous medicine has a soothing effect on one of woman's most important organs. Taken regularly thruout the month—it helps build up resistance against such symptoms. Thousands upon thousands of women report benefits!

There are no harmful opiates in Pinkham's Compound—it is made from nature's own roots and herbs (plus Vitamin B.). IT HELPS NATURE. Also a fine stomachic tonic! Follow label directions. Worth trying!

Lydia E. Pinkham's VEGETABLE COMPOUND

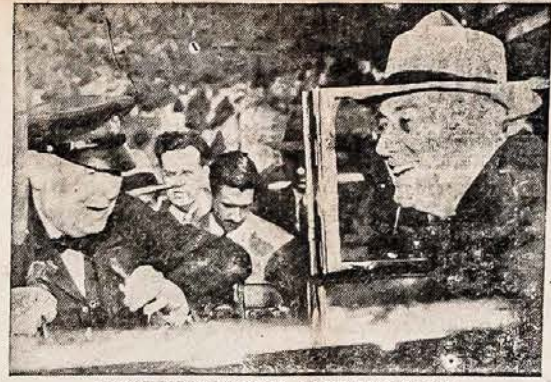
ATHLETE'S FOOT
DON'T LET FUNGUS "DIG IN!"
Go after the first sign of cracking, peeling, soggy or itching skin. Laboratory tests prove MEDICATED Poslam kills—on contact—and in 10 minutes—three common fungi causing stinging, itching Athlete's Foot. The vital thing is don't delay—get Poslam before layers of horny skin protect the fungus. 50c, druggists.

ACTUALLY HELPS PEEL OFF UGLY LAYER OF SURFACE PIMPLES
Take the positive POSLAM way to skin improvement. CONCENTRATED for quick action. Poslam helps reduce redness... peel away rough, embarrassing "pimple layer." Not a cosmetic but a 38-year old MEDICATION. Apply before making up or leave on overnight. Six active ingredients cling where needed. We call it "the ointment without disappointment." 50c, druggists.

POSAM POSLAM

AMERIKOS LIETUVIS

The American Lithuanian Weekly published every Saturday by Gabriel A. Kyba, 14 Vernon St., Worcester, Mass.
Yearly subscription: In U. S. \$2.50 In Foreign Countries \$3.50
Two Years Subscription \$5.00
One Half Year \$1.50 One Half Year \$2.00
Single Copies 5 cents
Advertising rates on application



SUSIRINKO TARTIS APIE PERGALE

Quebec. — Prezidentas Roosevelt ir premieras Churchill susitiko Quebec mieste dėl pergalės konferencijos. Churchill pasisveikindamas su F. D. R. pasakė: "Pergalė yra visur."

SOCIALIZMAS — VALSTYBĖS PAMATŲ GRAUŽIKAS

rieš-tautinis ir prieš-religinis Rusiško Socializmo charakteris. "Naujienu" Pušolševikiškas Paskvilis. Socializmas — Priešvalstybinių Gaivalų Talkininkas.

Mes jau daug kartų turėjome geros nurodyti, kad tipingas socialistų brožas yra... Tikiu kas dar nepažįsta, tai su šiuo žodiu... "Naujienu" Pušolševikiškas Paskvilis. Socializmas — Priešvalstybinių Gaivalų Talkininkas.

bažnyčia nuo valstybės ir tiek. Kas dėl gero "ponų" gyvenimo ir vardienų skurdo Lietuvoje, tai joje kaip tik nebuvo tokių didelių klasių skirtumų, kaip yra senose kapitalistinėse šalyse. Viena, visa lietuvių tauta su visais "ponais" ir "kunigaikščiais" yra kilusi iš liaudies; antra, žemės reforma galutinai sulaukė visus, nelygumus. Lietuvoje skurdo buvo daug mažiau negu eilėje senų Europos valstybių, ir net nešališki užsienio autoritetai neskyrė jai pripažinę, kad Lietuva turėjo labai sveikus finansus. Jei kalbėti specialiai apie "Smetonos laikus", tai kaip tik tuo rėžimo metu Lietuva pasiekė didžiausią ekonominio klestėjimo, valstybės biudžeta, kurs yra tautos turtingumo rodyklis, padidindama kuone 30% (nuo apie 260 milijonų litų 1926m. iki apie 360 milijonų litų 1938m.)

Kazys Rimvydis

LIETUVA IR VILNIUS

Kokia Lietuva bus po karo? Tai klausimas, kuris gludi kiekvieno lietuvių mintyse. Siekdama savo nepriklausomybės mūsų tauta, kiekvienas mūsų tautos žmogus, privalo gerai žinoti paskutinio ketvirtadaly šimtmečio istoriją. Kaip pačiam nepriklausomybės idėai, taip ir teritorialiui atžvilgiu gali daug nudirbti lietuvių tautos išsivija gyvenanti kulturingose laisvės gerbiančiose šalyse. Dėlto kiekvienas iš mūsų turime būti apsišarvavę faktais, kad juos kiekviena proga pateikti raštu ir žodžiu.

Beje, paskui lenkai pravedė Vilniaus krašte rinkimus (lietuvių juos boikotavo), kurių pasėkoje tas kraštas buvo prijungtas prie Lenkijos, išpildant jo "atstovų prašymą." Šita procedūra buvo nedaug kuo geresnė, kaip bolševikų pravedti balsavimai Lietuvoje 1940 metais ir Maskvos Aukščiausiojo Sovieto nutarimas "priimti" Lietuvą į Sovietų Sąjungą. Nei Lietuva, nei kitos valstybės nelaike to lenkų akto teisėtum, ir per aštuonerius metus Lietuva buvo formaliai karo stovyje su Lenkija. Jeigu Lietuva būtų šitą stovį laikiusi prieš Lenkiją neteisiškai, tai lenkai būtų galėję apskusti Lietuvą Tarptautiniam Teismui, ir Lietuva būtų buvusi priversta karo tovi panaikinti. Bet lenkai eiti į teismą nedrįso, ir Pilsudskis ultimatumu t. y. jėgos grasinimu, privertė Lietuvą atidaryti sieną ir užmegsti "normalius" diplomatinius santykius su Lenkija.

Tuo tarpu bus ne pro šalį turėti galvoje kai kuriuos faktus. Lenkai nuolatos apie Vilnių kalba, bet jie seniai jo nebeturi. Vilnius jau 1939m. buvo inkorporuotas į Lietuvą. Tų metų spalio 10 d. sovietų Rusija pasirašė sutartį su Lietuvos Respublika, perduodama Vilnių Lietuvai. Lietuva tuomet dar buvo nepriklausoma valstybė ir sovietų valdžia dar kartą iškilmingai pasižadėjo jos nepriklausomybę gerbti. Klausimas gali kilti, kokią teisę Maskva turėjo Vilniui atiduoti Lietuvai? Lenkai sako, Rusija neturėjo jokios teisės, nes ji pagrobė Vilnių jėga. Bet lenkai buvo pagrobė Vilnių taip pat jėga (1920 m. spalio 9 d.),

Comment

A.L. by A.L.

The Lithuanian-American Information Center of New York has issued a 54 page booklet in English entitled "An appeal to fellow Americans on behalf of the Baltic States by United Organizations of Americans of Lithuanian, Latvian and Estonian Descent." The title is long but the agony of the Baltic peoples is also long. A Frenchman looking upon the war ruins of his home has hope in his heart — hope that France will be free and he will have another home. A Lithuanian looking upon the ruins of his home has no such hope — Moscow not only does not promise him freedom but is making plans to deport him to Siberia, as "undesirable." Undesirable in the land of his fathers! What a cruel fate!

KAS ATSIKIS, KAI BUS IŠ LIETUVOS ISVYTI NACIAI?

Numatant tą, jau, gal but, nelabai tolimą vlandą, pastrėjo varžytinės tarp Rusijos ir Lenkijos. Rusai sako, kad Vilnius turi pasilikti Lietuvoje, bet visa Lietuva priklausanti Maskvai. Jeigu šis rusų nusistatymas laimės, tai Vilnius bus "Tarybų Lietuvos" sostinė, kaip kad buvo 1940-41 metais. Bet lenkai reikalauja grąžinti Vilnių Lenkijai, nes lenkai jį valdė iki karo ir jį-sai esąs "lenkiškas miestas". Nežinia, kaip lenkai elgtųsi, jeigu Maskva jiems duotų tokią propoziciją: "Mes jums grąžinsime Vilnių, bet jūs pritarškite mums, kad likusioji Lietuvos teritorija turi būti SSSR teritorijoje." Šitoks Lietuvos padalinimo planas gali iškilti. Nereikia būti per daug tikriems, kad tie, kurie smerkia 18-tame šimtmetyje įvykdytą Lenkijos (ir Lietuvos) sudarymą, tokią mintį dabar griežtai atmetų.

Tačiau po to, kai Rusija pasiūlė Curzono Liniją, kaip pagrindą Rusijos-Lenkijos sienai nustatyti neatrodo, kad šita kombinacija galės būti realizuota. Nuo Curzono Linijos viršutinio galo iki Vilniaus — pertoli. Turbut, ir lenkai numano, kad to ploto, kuris situodu punktu skiria, jie negaus. O naują "koridorų" Europoje, greičiausia, nebus. Tenka tad manyti, kad Vilnius pasiliks Lietuvoje. Bet klausimas dar neišspręstas, kokioje Lietuvoje: nepriklausomoje — ar sovietinėje? Į šitą klausimą lietuvių turėtų kreipti daugiau dėmesio, negu į Vilniaus klausimą. Kitaip sakant, Lietuvos nepriklausomybės problema yra svarbesnė, negu Lietuvos sienų klausimas. Berekalingai pabrėžiant Lietuvos dalies klausimą, galima dargi pakenkti visos Lietuvos reikalui.

Tačiau kai kas pasakys: kam gi lenkai nuolatos "savinasi" Vilnių? Dėl to, kad tarp jų ir rusų eina ginčas dėl teritorijų. Maskva viešai prižadėjo lenkams "kompensacijų" vokiečių žemėse už sritis, gulinčias į rytus nuo Curzono Linijos. Jeigu lenkai dabar atsiskaitytų nuo Vilniaus, dar nieko užtai negavę, tai jie paskui negalėtų reikalauti "atlyginimo"!

Lietuviai turėtų jų padėti suprasti. Lietuvos nepriklausomybės propagandos reikalu Šiaurės Amerikoje reikėtų padaryti daug daugiau, negu iki šiol padaryta. Vienok ačiū mūsų spaudos darbuotojams ir susipratusios mūsų visuomenės pastangoms, Lietuvos skausmą viešoji opinija veik žino Nepraleiskime lietuvių tautos laisvės propagandos progų! — ALB

LIETUVIAI! SKAITYKITE IR PLATINKITE AMERIKOS LIETUVI!

Kai 1941 metais Lietuvą okupavo vokiečiai ir sudarė "Rytų Žemę" (Ostlandą) iš keturių dalių — Lietuvos, Latvijos, Estijos ir Baltgudijos, — tai Vilnius irgi paliko Lietuvoje (naciai taip pat pridėjo prie Vilniaus

Writing from Rome in "Life," Mr. Brellitt, former U. S. Ambassador to Russia and France, says: "The Romans expect the Soviet Union to dominate Finland, Estonia, Latvia, Lithuania, Poland, Rumania, Bulgaria, Hungary and Czechoslovakia". The method used will be the one employed in Lithuania: "establishing a government under which the communists will be at liberty to organize themselves strongly enough to destroy all democratic liberties and install a soviet totalitarian regime." Shootings and deportations will take care of the opposition. Bullets will talk instead of ballots.

According to letter from his son at an American base in Soviet Russia to Dr. Zimantas of Chicago, a quart of beer there costs \$3.50

A report from Cairo to the New York Times by its correspondent, Mr. C. L. Sulzberger, created a bad impression on the Lithuanian press. It said: "The Baltic States question — which Moscow never regarded as a question — has been settled and agreed to by London and Washington, although this agreement has not yet been specifically announced."

Mr. Sulzberger tends to corroborate a statement by Demaree Bess in the Saturday Evening Post of May 27: "President Roosevelt's tactics at Teheran decided the question of the Baltic States in Russia's favor."

If this is true, it would sadden the hearts of thousands of Lithuanians, Latvians and Estonians in this country. It would mean the denial of a free and democratic development to their cousins overseas.

Vertical text on the far left edge of the page, partially cut off.



RUSIJA IR BALTIJOS TAUTOS

Ka Gero Ar Blogo Žada Pasauliui Slaptos Derybos? Kodel Rusų Politika Turi Ilgas Rankas? Ar Galėsime Sulaukti Teisingos Taikos?

There must be, not a balance of power, but a community of power; not organized rivalries, but an organized common peace!

Woodrow Wilson

SEKDAMI didelių tautų vadų karo politiką ir pokarinių reformų planavimą derybose prie uždary durų, prisimenam mes Amerikos garsaus valstybininko, Prez. Woodrow Wilsono, žodžius 1919 metais ištartus pasaulio vadams (po pereinamo karo) suvažiavusiems į derybas. Dabar reikalingas tokis išpėjimas didelių tautų vadams, kurie veda derybas prie uždary durų slaptose konferencijose planuodami pokarines reformas balansuoja tautų jėgas, pagal šias militariskas ir ukines kraštų jėgas jie gamina planus patikrinimui taiką pasauliui neprileidami mažų tautų prie planavimo pokarinių politinių, ukinių ir tranzitinių reformų. Ka reikiama tokia politika?

Atydziai peržvelgę davinius slaptų prie uždary durų derybų Maskvoj, Teherane ir dabar Washingtone, mes įgijome įspūdį, kad didelių tautų vadų karo politika ir planuojamos pokarines "reformos" vargiai bus suderintoms su aukšto moralo ir demokratijos principais, taipgi, su TEISINGOS IR PASTOVOS TAIKOS patikrinimo norais. Europos, Azijos ir Amerikos žemynų žmonės laukdami Suvienytų Tautų pergalės, suprastami slaptų derybų reikšmę pradėjo nerynauti, mažėja jų viltis, didėja apsvyylimas ir nepasitikėjimas. Žodžiu, visam pasauliui kyla klausimas ka gero ar blogo žada slaptos derybos? Ar galima laukti teisingos taikos? Ar Atlanto Čarterio autoriai ir signatariai išpildis savo pažadus, ar gal Atlanto Čarteris po šio karo bus tiek vertas kaip išgaisęs arklys? Toki klausimai dabar kyla pasaulio visuomenei ir kelia nerymą, nepasitikėjimą ir apsvyylimą; tokia sąvoka viešpatuoja Amerikoje dabar.

Nenuostabu, kad New York Valstijos Gubernatorius THOMAS E. DEWEY, Respublikonų partijos kandidatas į Prezidento urėdą, prasidedant Dumbarton Oaks rumbuose didelių tautų vadų deryboms prie uždary durų pareiškė nerymą del mažų tautų teisių, kritiškai pasisakė ir išpėjo didelių tautų vadus reikalaujamas respektuoti mažų tautų politinės laisvės teises, neslėpti nutarimų nuo Amerikos ir kitų žemynų visuomenės. Dewey pasisakė už mažų tautų politinės laisvės respektavimą, už jų nepriklausomybę, jo pareiškimas Amerikos ir kitų kraštų visuomenei ir spauda intuziastiškai sutiko ir palydėjo.

Rusijos Politikos Ilgos Rankos?

Po įvykusių derybų Maskvoj ir Teherane Amerikos spaudoje pasirodė žinios lemiančios Baltijos kraštams nelaimės - pranašavimą, kad Baltijos tautos gresia Rusijos pavojus, kad Rusija pasiryžus pavergti Lietuvą, Latviją ir Estiją. Baltijos kraštų klausime pasisakė rusų spauda, rusų diplomatai ir propagandistai, susidarė įspūdis, kad Baltijos kraštai tapo auka "appeasementų" politikos! Rusijos propagandistai sakė, kad Baltijos kraštai Rusijai reikalingi saugumo tikslu, jie tiek rusiškai ir Rusijai reikalingi kaip California ir Oregon kraštai amerikoniškai

ir reikalingi Amerikai susisiekti su Pacifiko jūra. Yra gandų, kad Teherane tokius argumentus vartojo Stalinas norėdamas įtikinti Rooseveltą ir gauti jo pripažinimą Baltijos kraštų Rusijai. Ar Stalinas pasiekė tikslo, ar gavo Prez. Roosevelto pažadėjimą pripažinimo Baltijos kraštų Rusijai, mes nežinome, tai yra paslaptis derybų prie uždary durų. Bet mes žinome tiek, kad Amerikos spaudoje nekarta buvo pranešimai apie Baltijos kraštų likimą, prez. Rooseveltas ir p. Hull neužginčino tų spaudoje pranešimų apie Baltijos kraštų Rusijai "appeasementais" pardavimą Teherane, tatau susidarė įspūdis, kad Stalinas įtikino Rooseveltą.

Mes, lietuviai, neorime tikėti kad rusų vadai galėjo įtikinti Prez. Rooseveltą ir kitus Amerikos vadus savo pareiškimais apie Baltijos kraštus, kurie nesuderinami su tikrove, neturi jokio paraleliško palyginimo su California ir Oregon kraštais, kad visi Rusijos vadų pareiškimai savinimosi Baltijos kraštų tai seni, nudevėti Cariškos Rusijos imperializmo politikos obalsiai; rusų pareiškimams ir argumentams gali įtikėti tiktai ignorantai o ne tikrovę žinant žmonės, tuo labiau Amerikos vadai. Dėja, apie Lietuvą, Latviją ir Estiją Amerikos ir Anglijos vadai neprisimeną savo kalbose kuomet jie kalba apie mažas Europos tautas, atrodo, kad jie šituos kraštus pamiršo, arba, kad jų likimą senai išsprendė. Šie liudni faktai kelia nerymą Baltijos kraštų žmonėse, šių kraštų politinės laisvės klausimą turėdamas p. Thomas E. Dewey pasisakė kritiškai apie Prez. Rooseveltą ir p. Hull užsienių politiką ir slaptas derybas.

Baltijos Kraštai Ne Rusiški, Nenori Rusijos Valdymo

Rusija valdė Baltijos kraštus - Lenkiją, Latviją, Estiją ir Suomiją virš šimtą metų, bet neturėjo patikrinimo saugumo. Priešingai, valdydama Baltijos kraštus turėjo visą eilę vidujinių ir išlaukinių karų. Napoleono karas su Maskvos valdovais del išlaisvinimo Lenkijos ir Lietuvos 1812 metais, civiliai karai, butent sukilimai Lietuvių ir lenkų 1831-32 metais, taipgi, 1863-64 metais ir 1905 metais rodo, kad šių kraštų žmonės nenorėjo rusų valdymo. Tie sukilimai Baltijos kraštų žmonių rimtai įrodė pasauliui, kad jie nenorėjo rusų valdymo.

Nenuostabu, kad Vokietijos kardininkų epetaiti didėjo pabaltijoj Kaizerio kardininkai manė, kad Baltijos tautų žmonės pasitiks vokiečius puolančius rusus, vokiečiai rengėsi į karą su Rusija, todėl rusams ir vokiečiams teko kariauti 1914-1917 metais; Vokiečių noras žygiuoti į rytus buvo atnaujintas 1933 metais kuomet Hitleris tapo Vokietijos valdovas, pastarasis susitarė su Stalinu pasidalinti Lenkija ir Baltijos valstybes, tuo tikslu pasirašė "kontraktą" 1939 ir 1940 m. Mes žinome kokias pasekmes davė rusams Stalino su Hitleriu susidėjimas. Hitleris argavo Staliną! Jie sulaužė sutartis, 1941m. naciai užpuolė Rusiją ir Baltijos kraštus atsiė-

BALF INFORMACIJOS ORGANIZUOJANT SKYRIUS

1. Steigti Skyrius, visur kur tik lietuvių kilmės nors vienas asmuo. Taip, graikų pavienės šeimos yra įsteigusios daugybę skyrių įvairiuose miestuose, įtraukdamos į narius ir į valdybą amerikiečius. Mes lietuviai irgi panašiai darykime.
2. Skyriui suorganizuoti užtenka bent septynių asmenų; pageidaujama, kad daugiau narių priklausytų.
3. Labai svarbu, kad Skyrių valdybose nariais įeitų amerikiečiai ir ne lietuvių kilmės, be skirtumo tikybos. Reikia visur tvirtinti ir garsinti, jog šioji organizacija yra amerikiečių pašalpa nuo karo nukentėjusiems lietuviams. Musų Fondo garbės nariai yra tokie įžymūs asmenys kaip seratoriai Walsh, Guffey ir Davis, James Farley, prof. Senn, ir operos artistė Anna Kaskas.
4. Steigti kuodaugiausiai Skyrių, miestus padalinant į distriktus ir priemiesčius, kur tik randasi lietuvių.
5. Nario mokestis \$2.00 į metus. Nariams, vieton pakvitavimo, išduodama narystės kortelės.
6. Skyrių valdyba gali būti sekanti: Pirmininkas, vienas ar net keturi Vice-pirmininkai, Sekretorius, spaudos Sekretorius ir Kasininkas.

Kai prisijusite Valdybos ir narių sąrašą ir jų adresus, Jusų sekretoriui išsiųsime korteles išpildyti ir nariams išdalinti.

me iš rusų. Šie istoriški faktai rodo, kad rusų valdymas Baltijos kraštų nepatikrino Rusijai saugumo, priešingai, padidino pavojų.

Leninas ir Čičerinas kitaip suprato saugumo Rusijai patikrinimą negu buvusieji Rusijos Carai, arba, dabar Stalinas ir Molotovas supranta. Mes atsiemenam rusų revoliucijos vadų - Lenino ir Čičerino politika 1919 ir 1920 metų. Jie neneigė Baltijos kraštų apsisprendimo būti nepriklausomais, priešingai, pripažino Baltijos tautų nepriklausomybes anksčiau negu vakarų Europos ir Amerikos vyriausybės, Maskvoje pasirašė taikos, teritorinių sienų nustatymo ir kaimyniškų širdingų santykių sutartis su Baltijos kraštų vadais. Tokiu budu Leninas ir Čičerinas rupinosi sudaryti sąlygas patikrinimui Rusijai saugumo ir glaudžių kaimyniškų santykių, Baltijos kraštai tapo Sovietų Rusijos išlaukinės tvirtovės! Dabar tokių reformų turėtų siekti Rusijos ir Baltijos kraštų vadai savitarpiniu susi-

NAUJOS GASOLIN RACIJONAVIMO KNYGUTĖS

Kainų Administracijos ofisas pranešė, kad A-12 kuponai gasolino racijonavimo knygoj nebus daugiau geri, vietoj jų bus suteiktos naujos knygutės, kurios bus geros nuo lapkričio 9-tos dienos. Šitas žingsnis buvo daromas, idant rytinė J. V. dalis būtų tame pačiame stovy su kitu šios šalies plotu - tai yra, naudojant A-13 kuponus ir taipgi atmesti A-12 netikrus dirbtinus kuponus, kurių čia daug prasiplatino. Nauji kuponai bus skirtingos spalvos, turės serijos numerius ir bus atspausdinti ant tokios popieros, kurią niekas negalės pamėgdžioti.

Pastaba: Valdybas sąstatas gali būti didesnis bei žesnis, pagal narių skaičių.
Komisija drabužiams rinkti:
Pirmininkas
Sekretorius ir du arba trys komisijos nariai
7. Skyrių išdininkas narių mokesčius prisiunčia į mūsų Centrą, Nacionalis sekretorius prisiųs Skyriams merį ir kvitą.

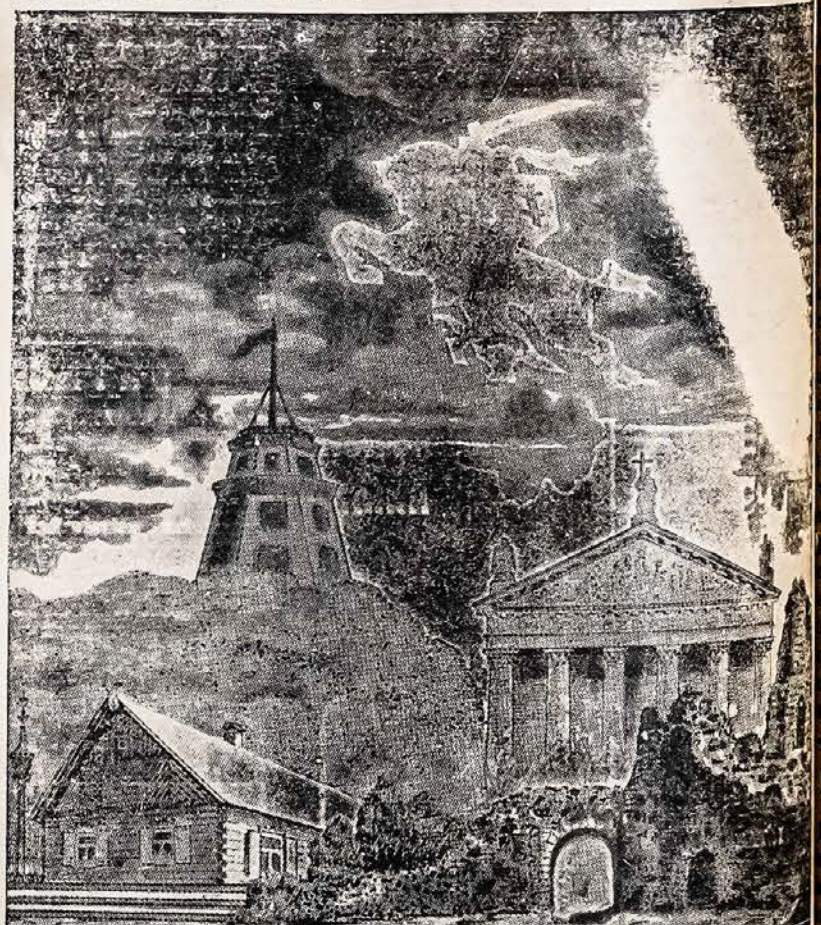
SKYRIŲ UŽDUOTIS

1. Per prakalbas ir literaturą supažindinti ne tik tuvius, bet ir ne lietuvių kilmės amerikiečius apie lietuvių tautos kančias šiame kare.
2. Auklėti lietuvių tarpe užuojautą ir duosnumą kenčiantiems broliams ir seserims.
3. Organizuoti moterų ir merginų ratelius, kad mintų rankų darbų įvairius mezginius ir drabužius.
4. Prieš, ir National War Fund vajuos metu, bus spalių mėn.) darbu ir aukomis uoliai privalome sidėti nes iš tų sukeltų sumų žymiausia dalis eina kareivių reikalams (U.S.O.) ir nukentėjusių tautų mui. Musų organizacija yra priimta į National Fund.
5. Rinkti drabužius, kaldras ir kitus rubus ir lietuviams sušelpiti. Drapanų rinkimas bus lapkričio mėn. džio, o jei kas gali palaikyti juos iki lapkričio mėn. pradėti rinkti ir dabar.

Prisiunčiame By-Laws knyguotes. Visais reikalais malonėkite kreiptis: United Lith. Relief Fund of America Inc. 19 W. 44th St. Room 510 New York, N.Y. Tel. Mu 2-8062
Tad visi į darbą mūsų kenčiančios tautos Savo pastangomis ir amerikiečių pagelba didelius atliksime. Su pagarba, BALF VALDYBA

TIMELESS LITHUANIA KNYGA JAU GATAVA

Knyga parašyta anglų kalboje. Viršeliai, apdengimui knygos voku, atspausdinti trijose spalvose. Išleido Lietuvai Vaduoti Sąjunga. Knyga didelės spalvos ir todėl pageidautina, kad kiekvienas lietuvis veikėjas, suprantas anglų kalbą, o ypatingai čiagimes jaunimas, turėtų tą knygą įsigyti, kad turėtų istorinius faktus savo archyve.



TIMELESS LITHUANIA

DR. OWEN J. C. NOREM

Knyga susideda iš 300 puslapių, iliustruota, audekliniuose viršeliuose. Kaina \$3.00; su persiuntimu - \$3.25. Kreipkitės -

AMERIKOS LIETUVIS
14 Vernon Street, Worcester, Mass.

Ar Nori Gyvent 100m?

Jeį taip, tai įsigyk naujai išleistą knygą
GERA SVEIKATA IR ILGAS AMŽIUS BE VAISTŲ



Knyga susideda iš 170 pusl., kuriuose aprašo kaip prailgti šmogaus amžių. Ji duoda:
DOVANAI Prie Am. Lietuvio Prenumeratos
AMERIKOS Lietuvio prenumerata Suv. Valstijose \$2.50 metams
GAUK VIENĄ NAUJĄ AMERIKOS LIETUVIŲ SKAITYTOJŲ IR PRISIŪSK \$2.50; ir už tą Tamstos pasidarbavimą Tamstai bus pasiūsta viršminėtą knygą DOVANAI, iš kurios Tamsta išmoksi kaip prailginti savo amžių iki 100 ir daugiau metų.
Amerikos Lietuvio prenumerata \$2.50 metam; \$400 Dviem Metam.
AMERIKOS LIETUVIS
14 VERNON STREET - WORCESTER, MASS

BIZNIS - POLITIKA - SPORTAS

VEDYBOS IR JŲ HIGIENA

Reikalingos Vedybos

Reikalingos vedybos, ar ne, tai nėra tik dirbtinis turtas, be kurio galima neturėti reikiamą psieiti? Kad žmogus yra iš gyvybiškosios, kur nėra daiktinio žodžio prasme šeimai gal but, butų geimui kad žmonės susieiti tik susitinka ir kada manoma, ir visai neturėns kitam jokių prievotų klausimas sprenimas labai paprastai: anklet privalo valstybė, rūpindama suteikti motyvos motyvinstės laike kuo gausia patogumų, kad valengvinti visus sunkes pakelti.

Kra, taip mano labai žmonių, bet ar taip iš gelba didelius dalykus yra? VIENPATYSTĖS PAVYZDZIAI

Jeigu gyvulius, pama, kad daugelis gyvių, gausi paukščiai, gyvena, ir dar daug tobulis kaip žmonių šeimoms, kitiškos antys tikras šeimos laimės ir kinų sutuoktvių monijose visada figurančių porelė, kaip moties meilės emblema ir žydys jaunavedžiams. Ežėta ir kanarėlių meilė poromis gyvena ir viens kitam ištikimi mirties. Jeigu iš lakalio lizdo išimti patalpa vatinėlį, tai likusis šis paprastai iš liudėnyksta. Indijos bežės (Macacus silenus) pat monogamijoj iki gyvena.

kininiai žmonės gali but džiū, kad vienpatystė naturalus žmogaus gyimas. Bendrai, nekaltatvilgiu, kulturingi gės galėtų daug ko pakyti iš laukinių, nekulgujų, i kuriuos mes atė iš aukšto žiūrėti, a ne, kad mes nutakad mes daug aukščiau

už juos stovime. Pav., jeigu pažiūrėsime i laukinius Australijos gyventojus, tai pamatysim, kad jų daugelis monogamiški.

Indijoj ir Indo Kinuose gyvena šeimomis ir jų tarpe maža nevedusiųjų ir netekėjusiųjų. - prostitutės su pasibaurėjimu žiuri, ir ten jų beveik nepasitaiko.

Tarp atogrąžų Afrikos giminių pasileidusi mergina išgujama iš visos giminės, gi žmogus, suvedžiojęs mergaitę, žiauriai plakamas.

Dagomėjoj suvedžiojotoj priverčia susituokti su suvedžiojotoja, ir be to, dar, jis neteisiamas sumokėti pabaudą suvedžiojotosios tėvui arba giminės viršininkui. Tesua giminėj, jei atsiranda pavainikis, tai jo tėvas baudžiamas didele pabauda net iki 100000 kurdų. Giminėj Beni Mzab vyriškis, suvedžiojęs mergaitę, turi užmokėti du tukstančių frankų, ir, dar be to, jis keturiems metams ištremiamas. Marioros giminė nekaltybė laikoma butina, ir jeigu mergaitė arba našlė taps neščia, tai ne

iškreipęs sveikus instinktus. Kultūros žmogus susidarė tokią savo gyvenimo aplinką, kuri jį atitolino nuo gamtos ir sukūrė begales butenybių, visai neduodančių jam laimės, o tik apsunkinančių ir bloginančių jo gyvenimą.

Gi netaisyklingas vedybinis gyvenimas visų kenksmingiausiai veikia žmogaus nervų sistemą, o š čia, jo savijautą ir iš to pareinančią laimę.

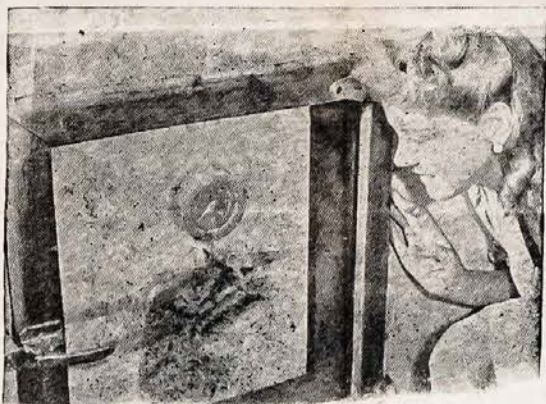
Be tikros šeimos negali buti laimės, tikraja šio žodžio prasme, laimės negali

buti, ir nei joks viršutinis blizgėjimas, nei joks turtas, pagarba ir garbė negali suteikti žmogui tikros laimės, pilnutinio sielos ramumo ir lygsvaros.

Mylima ir mylinti šeima, sveiki ir krikštaujanti vaikučiai — štai kas sukuria tą namų židinį, tą lizdą, kur žmogus gali po sunkių darbų ir po gyvenimo kovos pailsėti.

Gi ką mes tikrenybėj matom? Kur tos ideališkos šeimos? Kur ištikimybė iki grabui, kaip paukšteliu? Daugumo kulturingų tautų nervų sistema suirus iki žemiausio laipsnio ir gauna išorinius įspūdžius labai padidintame ar sugadintame pavidale. Skaičius neurastenikų, psichopatų, net psichinių ligonių kiekvieną dieną vis auga ir auga, ir, jeigu kulturingosios tautos nesuprotės; tai gali taip atsitikti, kad žmogų su normališka ir sveika nervų sistema bus labai sunku rasti.

Jeigu nustatytim, kaip aksiomą, einančią iš gamtos įstatymų, venpatystę ir susituokusiųjų ištikimybę, kaip butiną laimės elementą, tai galėsime spręsti vedybų higienis klausimą.



65 LAIPSNIAI ŽEMIAU NULIUS
Cleveland, Ohio. — Šita šaltio dėžė naudojama del įvairių mokslinių tyrinėjimų, Pesco Products Co., Borg-Warner divizijos, kuri išdirba dalis del amerikų militariškų lėktuvų.



Mokslo Kampelis

SPAUDA. — Laurinas Koster, holandas, padarė pirmas pamašomas raides. Jo išradimas buvo netikėtas, kurs įvyko sekančiu budu: Vieną dieną jis išėjo su savo anakais girion pasivaikščioti. Vaikai paprašė jo, kad išpjaustyti jų vardus ant medžio žievės. Kosteris išsiėmė iš kišenės peilį ir pradėjo pjaustyti ant medžio žievės raides, nes jis labai mėgdavo drožinėti peiliu. Išpjaustytas ant žievės raides, jis nuskelė po vieną raidę skyrium ir suviniojo i baltą, minkštą popierą ir parsinešė namon. Kuomet išviniojo raides, tai jis patėmyjo ant popiero aiškiai išpaustas kai-kurių raidžių formas. Tas davė jam įkvėpimą — mintį spausdinimo. Kosteris bemaštydamas priejo prie įsitykinimo, kad galima iš medžio išpjaustyti raidžių formas ir jomis spausdinti knygas, ką jis ir pradėjo daryti. Galutinai jis padarė rankinę mašiną i kurią sudėjęs iš medžio išpjaustytas raides, pradėjo spausdinti knygas.

Jonas Gutenbergas 1444 metais Mentz, Vokietijoje išmoko tą patį ką Kosteris žinojo ir toliau išstobulino spudos dailę, išrasdamas metalines raidžių formas.

Lėjamas metalines raides iš-

rado Petras Schoeffer 1456 metais. Bet jo raidėmis spausdiniai pasirodė tik septynis metais vėliaus.

Lordas Stanhope 1800 metais išrado spausdinamą mašiną, Londone, kuri buvo varoma garo jėga.

Vilius Caxton 1471 metais išmoko spaudos dailę ir uždėjo pirmą spaustuvę Londone.

Kooperis ir Applegath, 1872 metais išrado keturių cilindrių presą, kurs atspausdindavo 5000 kopijų — egzempliorių i valandą. Dvidešimt metų vėliaus Applegath išrado aštuonių cilindrių presą, kurs atspausdindavo 12 tukstančių egzempliorių per valandą.

Vidury pereito šimtmečio amerikėtis Hoes padarė spausdinamą mašiną su dešimt cilindrių, kuri atspausdina 20 tukstančių egzempliorių laikraščio i valandą.

Šiandieninės spausdinamos mašinos pačios traukia i savę popierą iš rollo; atspausdina abi puses, aprupina savę juodyla, supiausto i puslapius, sulanksto, suregistruoja atspausdintų egzempliorių skaičių ir padaro daugiaus nei 20 tukstančių per valandą. Naujovinės patobulintos mašinos tesiog neįtikėtina atlieka greitai ir gerai darbą.

Bitis

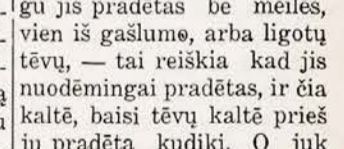
VAIKŲ AUKLĖJIMAS

Klausimas apie vedybų gyvenimi higieną kyla ne nuo dienos susituokimo, o nuo kuklikio gimimo momento ir dar anksčiau — nuo jo pradėjimo momento.

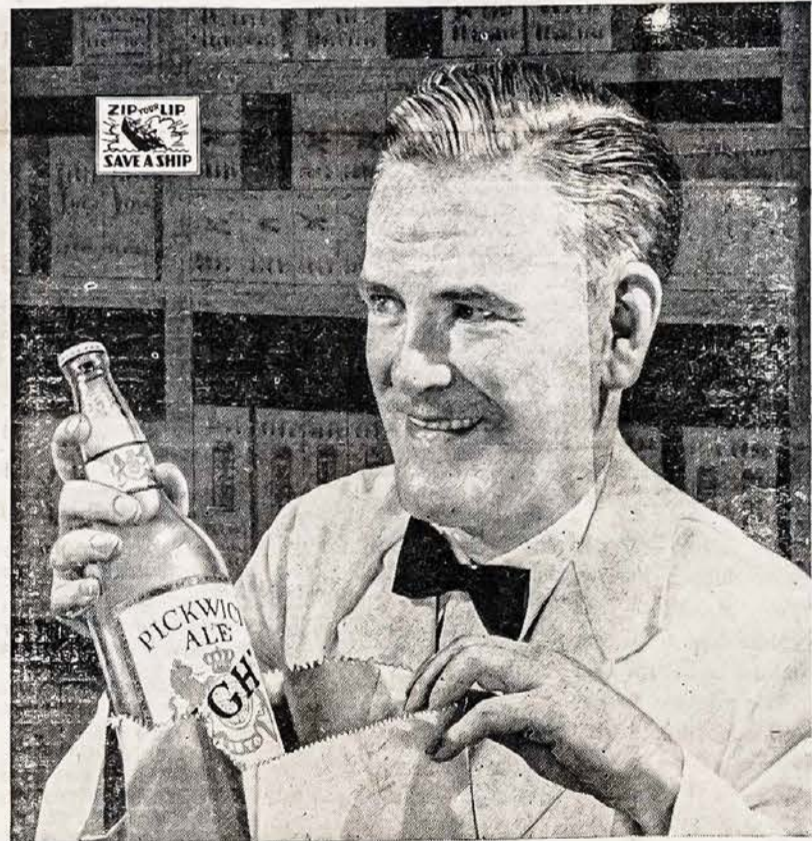
Jeigu kuklikis nuodėmėj pradėtas ir išnešiotas — tatau ir bus visam jo gyvenimui uždėtas antspaudas. Jūs galite manęs paklausti, ką reiškia mano pasakymas: "nuodėmėj pradėtas ir išnešiotas", toks rėžiantis ašį, toks nemoksliskas ir juokingas pasakymas? Tuoj jums paaikšinsiu ką aš manau taip sakydama. Tai reiškia, jeigu jis pradėtas nusigėrusiame akholoniu stovy, jeigu jis pradėtas be meilės, vien iš gašlumė, arba ligotų tėvų, — tai reiškia kad jis nuodėmingai pradėtas, ir čia kaltė, baisi tėvų kaltė prieš jų pradėtą kuklikį. O juk daugumas kuklikų tik taip ir užsivaisina.

(Bus daugiau)

BUY DEFENSE STAMPS BONDS



KEEP 'EM FLYING



Kiekviena pastanga yra daroma, kad palaikyti Jūsų pardavėjo atsargą

PICKWICK

"ALE that is ALE"

Del priežasties karo, ir padidėjusių reikalavimų, reikiassi stoka įvairių reikmenų, del to gal pardavėjas ne visuomet galės turėti deliai jusų PICKWICK... Kada šitas įvyksta, malonėkite prašyti dar syki pakartotinai... Gal bus galima jums jo gauti kada ateisite kitą syki.

BREWED BY HAFENREFFER & CO., Inc., Boston, Mass., BREWERS SINCE 1870

DISTRIBUTOR
KENMORE PRODUCTS CO.
21 BRIDGE STREET, WORCESTER, MASS.

DUDOS DUONA TAI SKANI

Dudos duona tai skani,
Giria jauni ir seni;
Nuo duonos tyros ruginės,
Worcesterio skaisčios merginos.

Duona minta visas svietas,
Jai ant stalo pirma vieta —
Duonos sviesto ir kavos,
Pusrytėliams lig valios!

NATIONAL BAKERY CO.

(Antanas Duda, Sav.)
12 Ashmont Ave. Tel. 2-5336 Worcester, Mass.

REIKALAVIMAI

REIKALINGAS Spaustu- darbininkas, nejaunes- 16 metų, turintis kiek- rimo spaustuvės dar- mę; pilną laiką ar pusę; valandos pritaiko- Del informacijų kreip- si: Amerikos Lietuvis, 100 Vernon St., Worrester,

UČIATĖS BLOGAI?

MAI PALENGVINSTE SAU — MODERNISKU SVELNIU BUDU kankinatė vidurių užkietė- Saras neveiklos, sikada gal- palengvinsite sau — kramtykite A-MINT. Ši skoninga kramto- ma vidurių liuosuoja švelniai i- Mijonal žmonių naudoja A-MINT. Tik pakramtykite A-MINT anant guid, naudokite pagal nurodymus ant pakeio- rty malonus palengvintmas Jums vėl jaunėis puikiai.

10¢

